

Ar pasiruošęs sužinoti, kiek mažai žmonės žino apie finansus? Galbūt ir jums reikėtų susirūpinti? Elementarus 3-jų klausimų testas parodys finansinio raštingumo spragas. Mokslininkai O. S. Mitchell ir A. Lusardi norėdami išsiaiškinti koks yra vidutinis žmonių **finansinis raštingumas** atliko **tyrimą**. Žmonėms buvo užduoti trys elementarūs finansiniai klausimai:

1. Įsivaizduokite, jog turite 100 € indelį už kurį mokamos 2% metinės palūkanos, kiek po 5 metų turėtumėte pinigų savo sąskaitoje?
  - a. Daugiau nei 102 €
  - b. Lygiai 102 €
  - c. Mažiau nei 102 €

2. Įsivaizduokite, kad už Jūsų indelį banke mokamos 1% palūkanos, o infliacija siekia 2% per metus. Kiek po vienerių metų galėsite įsigyti prekių ir paslaugų už indėlyje sukauptus pinigus?
  - a. Daugiau nei šiandien
  - b. Lygiai tiek pat

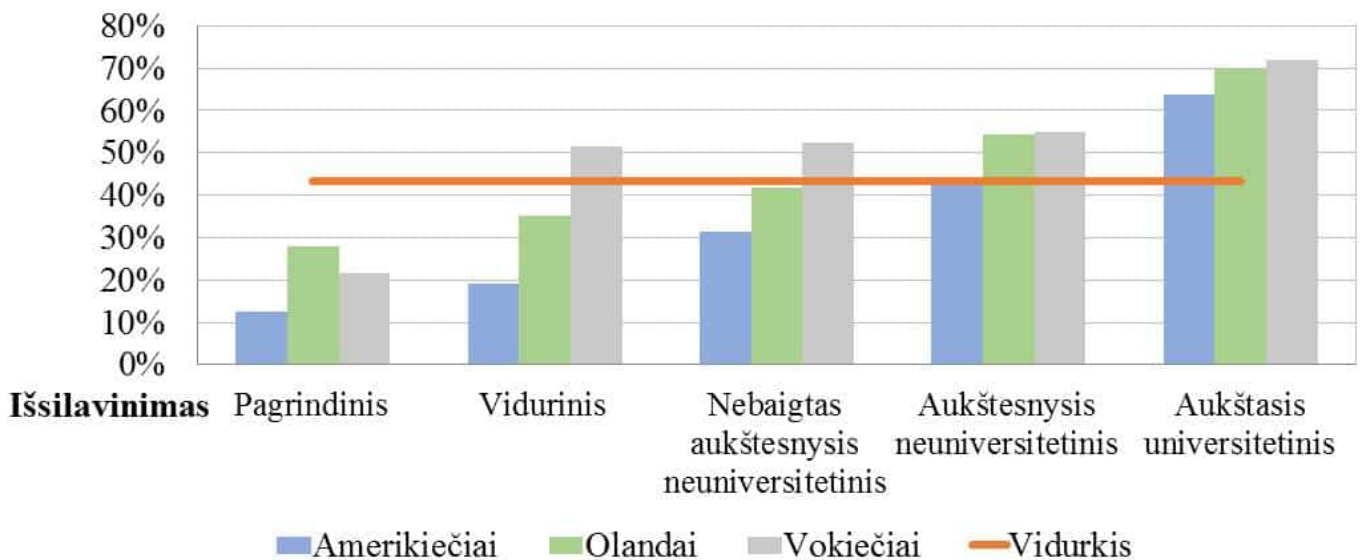
c. Mažiau nei šiandien

3. Prašome pasakyti ar šis teiginys teisingas ar klaidingas: paprastai investuoti į vienos kompanijos akcijas yra mažiau rizikinga nei investuoti į akcijų investicinį fondą.

- a. Teisinga
- b. Klaidinga

Kadangi skaitote ir domitės finansais, neturėtumėte susidurti su keblumais atsakyti į visus tris klausimus. Teisingi atsakymai: 1. a, 2. c, 3 b. Tačiau vos 44 % žmonių sugeba atsakyti į šiuos elementarius finansinius klausimus, kas rodo žemą finansinio raštingumo lygį, kuris ypatingai žemas tarp vidurinį išsilavinimą turinčių žmonių (žr. grafiką).

Kiek žmonių atsako į visus 3 finansinius klausimus

Jeigu taip jau atsitiko, kad nepavyko atsakyti į visus tris klausimus teisingai, turėtumėte susimąstyti. Greičiausiai jūsų finansų valdymas turi rimtų spragų. Tikėtina, kad savo finansines problemas netgi ignoruojate, laukdami, kol viskas savaime išsispręs. Jeigu ir išsispręs – tai tikrai ne taip kaip norėtumėte – santaupų trūkumas, gyvenimas nuo atlyginimo iki atlyginimo ir didėjančios skolos anksčiau ar vėliau privers permąstyti

finansinio raštingumo svarbą.

Finansinis raštingumas ir asmeniniai finansai

Neturintys elementarių finansinių žinių apie infliaciją, sudėtines palūkanas ir diversifikavimą, daro daugiau asmeninių finansų valdymo klaidų: neplanuoja savo finansų, neturi santaupų, neinvestuoja, nesirūpina senatve, dažniau naudoja brangius skolinimo būdus (pirkimas išsimokėtinai, greitieji kreditai, kreditinės kortelės) ir prasčiau geba valdyti savo skolas. Norėdami „išbristi“ iš skolų ir pinigų stygiaus, privalote sukaupti bent minimalias finansinio raštingumo žinias.

Pagrindiniams asmeninių finansų valdymo principams pakaks vos kelių minučių, visus pagrindus rasite straipsnyje „[Asmeniniai finansai per 5 minutes](#)“. Norintys asmeninius finansus perprasti iš esmės, gali skaityti visą [asmeninių finansų mokymo programą](#).

Finansinis raštingumas ir investavimas

Kuo aukštesnis finansinis raštingumas, tuo investuojama racionaliau. Aukštu finansiniu raštingumu pasižyminčių žmonių investicijų rizikos ir pelno santykis yra geresnis. [Mokslininkai R. L. Clark, A. Lusardi, O. S. Mitchell](#) išanalizavę 22 000 investuotojų rezultatus 2003-2013 m. nustatė, kad aukščiausiu finansiniu raštingumu pasižymintys investuotojai uždirbo 1.3 % daugiau, nei mažiausią finansinį IQ turintys investuotojai (9.5%-8.2%=1.3%). Europos centrinio banko atliktas [tyrimas](#) (Financial literacy and savings account returns) rodo, kad finansiškai raštingesni žmonės geba uždirbti 12 proc. didesnes palūkanas už taupomojoje sąskaitoje laikomus pinigus. Tyrimas atskleidė, kad finansiškai raštingi žmonės uždirbo 2,79 % palūkanas, kai vidutinė palūkanų norma siekė 2,5 %. Jeigu norite uždirbti investuodami, bet negebate atsakyti į elementarius finansinius klausimus – investuoti Jums dar šiek tiek anksti.

Pabaigai

Daugelis vengia gilintis į asmeninius finansus. Tuščia piniginė ir eurų trūkumas dar niekam nuotaikos nepakėlė. Tačiau šios temos ignoravimas – nėra sprendimas. Žinios atneša pokytį. Ne išimtis ir finansai. Jeigu norite pakeisti savo finansinę situaciją, privalote pripažinti savo finansines problemas ir žinoti jų sprendimo būdus. Tik žinodamas kryptį, gali pasiekti tikslą.

Pasidalink straipsnį su kitais – galbūt ką nors tai pažadins iš letargo miego.

TESTAS: ar apie pinigus žinai daugiau nei vidutiniokas?